

Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Bağımsız Öğrenme Davranışları ile Okula Uyumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Hülya GÜLAY OGELMAN¹

Rukiye KAYA²

Gönderim Tarihi: 19.02.2023

Kabul Tarihi: 03.04.2023

Yayın Tarihi: 19.04.2023

Özet: Araştırmanın amacı, okul öncesi dönem çocuklarının bağımsız öğrenme davranışlarıyla okula uyum değişkenleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Çalışma grubunda Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 5-6 yaş grubundan 50 erkek ve 56 kız olmak üzere 106 çocuk yer almaktadır. Araştırma kapsamında Kişisel Bilgi Formu, Bağımsız Öğrenme Davranışları Ölçeği ve 5-6 Yaş Çocukları İçin Okula Uyum Öğretmen Değerlendirme Ölçeği olmak üzere üç ölçme aracı kullanılmıştır. Çalışma kapsamında normal dağılan değişkenlerle ilgili Pearson Momentler Çarpımı, normal dağılmayan değişkenlerle ilgili Spearman Sıra Farkları Korelasyon Katsayısı analiz tekniği uygulanmıştır. Bulgulara göre okul öncesi dönem çocuklarının bağımsız öğrenme davranışı ile toplam okula uyum, kendi kendini yönetme ve işbirlikçi katılım arasında olumlu yönde orta düzeyde; bağımsız öğrenme davranışı ile okulu sevme arasında olumlu yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Ek olarak, küçük çocukların bağımsız öğrenme davranışları ile okuldan kaçınma düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde ilişki saptanmamıştır. Okul öncesi dönem çocuklarının bağımsız öğrenme davranışları, okula uyum ile ilgili beş değişkenden dördü ile ilişkili bulunmuştur. Bulgular, küçük çocukların bağımsız öğrenme davranışları ile okula uyum sürecinin desteklenmesinin önemini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bağımsız öğrenme, okula uyum, küçük çocuklar, okul öncesi eğitim

Investigation of the Relationship Between Independent Learning Behaviors and School Adjustment of Preschoolers

Abstract: This research aims to examine the relationship between independent learning behavior of preschool children and their school adjustment. The study group consists of a total of 106 children: 50 boys and 56 girls in the 5-6 age group attending preschool educational institutions affiliated with the Ministry of National Education. In the scope of the study, Personal Information Form, Independent Learning Behavior Scale (3-5) and Teacher Rating Scale of School Adjustment for 5-6 Years of Children were used as data collection instruments. Pearson Product Moment Correlation was applied for normally distributed variables and Spearman's Rank Correlation Coefficient was applied for variables that are not normally distributed. The findings revealed significantly positive relationship at moderate level between preschool children's independent learning behavior, their total school adjustment, self-directiveness and classroom participation; positive relationship at low level between independent learning behavior and school liking. Additionally, no statistically significant relationship was found between the independent learning behaviors of young children and their school avoidance levels. Independent learning behaviors of preschool children were found to be associated with four of the five variables related to school adjustment. Findings reveal the importance of supporting the school adjustment process of young children with independent learning behavior.

Keywords: Independent learning, school adjustment, young children, preschool education

¹ Sinop Üniversitesi, Türkiye, ogelman@sinop.edu.tr, ORCID: 0000-0002-4245-0208

² Sinop Üniversite, Türkiye, rukayrakaya@gmail.com, ORCID: 0000-0001-5752-5914

GİRİŞ

Doğum öncesi ve yaşamın ilk yıllarındaki gelişim süreci, hayatı kısa ve uzun süreli olarak önemli bir şekilde etkilemektedir (Heckman vd., 2010). Okul öncesi dönemde çocuklar tüm gelişim alanlarına yönelik yeni bilgiler, kavramlar, beceriler ve davranışlar öğrenirler. Yaşamın ilk yıllarından itibaren öğrenilmeye başlanan kavramlardan biri, bağımsız öğrenmedir. Öğrenmede öz düzenleme olarak da ifade edilebilen bağımsız öğrenme, öğrenme sürecindeki öz düzenlemeyi ifade eder (Gülay Ogelman vd., 2022a). Öğrenmede öz düzenleme, kişinin öğrenme ortamını kontrol edebilmesi ve öğrenmeye yönelik yeterliliğini değerlendirebilmesini ifade eder (Shuy, OVAE ve TEAL Staff, 2010). Öğrenmede öz düzenleme, öğrenmenin bilişsel, üst bilişsel, davranışsal, motivasyonel ve duygusal yönlerini içerir. Dolayısıyla öğrenmeyle ilişkili birçok kavramı barındıran bir şemsiye kavram olarak da ifade edilebilir (Panadero, 2017). Öğrenmede öz düzenleme, çocukların bir etkinlik/görev için plan yaptığı, kendi performansını izlediği ve ardından sonuca yansıttığı döngüsel bir süreçtir. Süreç döngüsel olmasının yanı sıra bireyseldir. Bu nedenle her çocuğun öğrenmede öz düzenleme süreci farklılaşmaktadır (Zimmerman, 2002). Öğrenmesini düzenleyebilen, bağımsız öğrenebilen çocuklar, etkili öğrencilerdir. Bu bağlamda çocuklar öğrenme sürecindeki güçlü ve zayıf yönlerinin farkında olup zayıf yönlerini güçlendirmeye çalışabilirler, buldukları ortamı, koşulları öğrenme süreci açısından düzenleyebilirler (Shuy, OVAE ve TEAL Staff, 2010). Öğrenmede öz düzenleme, çocukların üst bilişsel, motivasyonel ve stratejik öğrenciler olmasını destekleyebilmektedir. Öğrenme sürecini düzenleyebilen çocuklar, güçlü ve desteklenmesi gereken yönlerinin farkında olabilir, kendisine verilen görevleri yerine getirme noktasında istekli olabilir ve öğrenme stratejileri geliştirebilir (Brenner, 2022). Dolayısıyla çocukların öğrenmelerini düzenleyebilmeleri açısından desteklenmeleri önem taşımaktadır. Nitekim Sadi ve Uyar (2013), çocuklar, bağımsız öğrenmeye yönelik olarak eğitilir ya da desteklenirlerse başarılı olabileceğinin altını çizmiştir. Jacob vd. (2020), çocukların öğrenme sürecini düzenleyebilmesinin sonraki yıllardaki akademik başarı ve okul performansı ile ilişkili olduğunu belirtip, erken yaşlardan itibaren geliştirilmesi gerektiğini vurgulamışlardır. Bu noktada, okul öncesi eğitim sürecinin hedeflerinden birinin bağımsız öğrenen çocuklar yetiştirmek olduğu söylenebilir.

Yaşamın ilk yıllarında küçük çocukların hayatında önemli değişimler sağlayan bir diğer unsur, resmi okul sürecinin başlamasıdır. Okul öncesi eğitim kurumları, aile ortamından sonra çocukların hayatındaki düzenli ilk eğitim kurumları olarak önem taşır. Okul öncesi eğitimin öneminin toplumun daha geniş kesimleri tarafından anlaşılması, okul öncesi eğitim kurumlarının sayısındaki ve çeşidindeki artış, annelerin iş hayatına atılması gibi birçok nedenden ötürü Türkiye’de de Dünya genelindeki birçok ülkede olduğu gibi okul öncesi eğitime devam eden çocuk oranında artış görülmüştür (MEB, 2022a). Dolayısıyla okul öncesi eğitim süreciyle birlikte ortaya çıkan kavramlardan biri okula uyumdur. Yaşamın ilk yıllarındaki okula uyum, çocukların okul öncesi eğitim kurumlarına alışması, bu süreci sevmesi, benimsemesi, kurallara uyması, etkinliklere katılması, öğretmeni ve akranlarıyla olumlu ilişkiler geliştirmesi gibi birçok durum barındıran çok boyutlu bir süreçtir. Bu süreç, her çocuk için farklı özellikler gösterir. Bazı çocuklar kısa sürede rahat bir şekilde uyum sağlarken bazılarının bu süreci daha uzun ve zorlu olabilir. Okul öncesi dönemdeki uyumun önemi ve özelliklerinden ötürü MEB tarafından 2009-2010 eğitim öğretim yılından itibaren okul öncesi eğitim kurumlarının akademik takvimine bir haftalık bir uyum haftası eklemiştir. Bu hafta doğrudan okul öncesi eğitim kurumları diğer kurumlardan bir hafta önce açılmakta ve öğretmenler çocuklar ve ailelerle bu haftaya özgü etkinlikler, çalışmalar gerçekleştirmektedirler. Örnek olarak ailelere sunum yapılması, çocuklar ile ailelere

okulu tanıtılması ve çeşitli uyum etkinlikleri bu çalışmalar içerisinde yer almaktadır (MEB, 2022b). Uygulamalarda yapılan bu tür düzenlemelerle birlikte çeşitli araştırmalar da okula uyumun kısa ve uzun süreli etkilerini ortaya koymaktadır. Okula uyumun çocukların bilişsel ve duygusal gelişimleri ile psikolojik iyi oluşunu etkileyebildiği ifade edilmektedir (Ishimoto vd., 2022). Cook, Dearing ve Zachrisson (2017) yaşamın ilk yıllarındaki okula uyumun hem okul öncesi eğitimde hem de sonraki eğitim sürecindeki akademik başarı ile ilişkisi bulunduğunu ifade etmişlerdir.

Çocuk, aile ve okul ile ilişkili nedenler olmak üzere okul öncesi dönemde okula uyumu etkileyen çeşitli değişkenler bulunmaktadır (Arabacıoğlu ve Bağçeli Kahraman, 2021). Bu araştırmada da çocukların bağımsız öğrenme davranışları ile okula uyum arasındaki ilişkiler ele alınmıştır. Türkiye’de son yıllarda okula uyum ile ilgili çalışmalarda artış gözlenmiştir. Örnek olarak, okula uyum ile ilgili olarak cinsiyet, daha önce okul öncesi eğitime devam etme, doğum sırası (Arabacıoğlu ve Bağçeli Kahraman, 2021), çocuk yetiştirme tutumları (Gülay Ogelman vd., 2013; Yalçın, 2016), sosyal bağımsızlık (Erbay ve Durmuşoğlu Saltalı, 2020), sürece yönelik öğretmen ve anne görüşleri (Bağçeli Kahraman, 2018), sosyal beceri ve akran ilişkileri (Erten, 2012) gibi farklı değişkenlerin ele alındığı çalışmalar verilebilir. Bağımsız öğrenme davranışları ile ilgili çalışmalarda okula uyum kadar olmasa da yine de artış söz konusudur. Örnek olarak, bağımsız öğrenme davranışları ile sosyal konum (Gülay Ogelman vd., 2022b), ölçek geçerlik güvenirliği (Saraç, Karakelle ve Whitebread, 2019), akran şiddetine maruz kalma (Gülay Ogelman vd., 2022a) değişkenleri ile yapılan çalışmalar örnek olarak verilebilir. Yapılan alan yazın taramasında, okul öncesi dönem çocuklarının bağımsız öğrenme davranışlarının okula uyum üzerindeki etkilerini ele alan çalışmaların son derece sınırlı olduğu görülmektedir. Bağımsız öğrenme davranışlarının eğitim süreciyle yakından ilişkili olduğu ve eğitim politikalarını ilgilendiren bir kavram olduğu ifade edilmektedir (Livingston, 2012). Bununla birlikte bağımsız öğrenme davranışlarının temelinde yer alan öz düzenlemeye dayalı öğrenmenin öğrencilerin akademik başarısı ve motivasyonu ile ilişkili olduğuna yönelik araştırmalar (Öztürk, 2022; Yoon 2011) bulunmaktadır. Bu bağlamda, küçük çocukların bağımsız öğrenme davranışlarının ilk resmi okul sürecine uyumla ilişkisinin ortaya konulmasının öz düzenleme ve okula uyum başta olmak üzere okul öncesi eğitim alan yazınına önemli katkılar sağlayabileceği düşünülmektedir. Böylece yaşamın ilk yıllarındaki okula uyum sürecinin farklı bir değişken eşliğinde incelenmesi sağlanabilecektir. Bu sayede sonraki çalışmalara rehberlik edilebileceği düşünülmektedir. Okul öncesi dönemdeki okula uyumun farklı ve çok sayıda değişken eşliğinde ele alınması, konunun çok boyutlu bir şekilde incelenmesi ve uygulamada bu bulgular eşliğinde gerekli düzenlemelerin yapılması açısından da önem taşımaktadır. Bu bağlamda araştırmanın amacı, okul öncesi dönem çocuklarının bağımsız öğrenme davranışlarıyla okula uyum değişkenleri arasındaki ilişkilerin incelenmesidir. Araştırmanın alt amaçları şu şekildedir:

1. Okul öncesi dönem çocuklarının bağımsız öğrenme davranışları ile toplam okula uyum düzeyi arasında anlamlı düzeyde ilişki bulunmakta mıdır?
2. Okul öncesi dönem çocuklarının bağımsız öğrenme davranışları ile kendi kendini yönetme düzeyi arasında anlamlı düzeyde ilişki bulunmakta mıdır?
3. Okul öncesi dönem çocuklarının bağımsız öğrenme davranışları ile işbirlikçi katılım düzeyi arasında anlamlı düzeyde ilişki bulunmakta mıdır?
4. Okul öncesi dönem çocuklarının bağımsız öğrenme davranışları ile okuldan kaçınma düzeyi arasında anlamlı düzeyde ilişki bulunmakta mıdır?
5. Okul öncesi dönem çocuklarının bağımsız öğrenme davranışları ile okulu sevme düzeyi arasında anlamlı düzeyde ilişki bulunmakta mıdır?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Nicel ve kesitsel desendeki bu araştırma, ilişkisel tarama modelinde hazırlanmıştır. “İlişkisel tarama modelleri, iki veya daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığı ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelleridir” (Karasar, 2015, s. 81).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunda Nevşehir merkezdeki MEB’e bağlı okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 5-6 yaş grubundan 50 erkek (%47,2) ve 56 kız (% 52,8) olmak üzere 106 çocuk yer almaktadır. Çocukların 100’ü (%94,33) 5 yaş, 6’sı (%5,6) 6 yaş grubundandır. Çalışma grubu, basit rastgele örnekleme yöntemi doğrultusunda kura yöntemi ile belirlenmiştir. Bu bağlamda Nevşehir merkezdeki 11 bağımsız anaokulu içinden 5 bağımsız anaokulunun ismi kura yöntemi ile belirlenmiştir. Beş bağımsız anaokulundan araştırmaya katılmayı kabul eden öğretmen ve anne-babaların çocukları çalışmaya dahil edilmiştir. Çocukların tamamı aileleriyle birlikte yaşamakta ve normal gelişim özelliği göstermektedir.

Veri Toplama Araçları

Araştırma kapsamında Kişisel Bilgi Formu, Bağımsız Öğrenme Davranışları Ölçeği ve 5-6 Yaş Çocukları İçin Okula Uyum Öğretmen Değerlendirme Ölçeği olmak üzere üç veri toplama aracı kullanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu

Araştırmacılar tarafından oluşturulan Kişisel Bilgi Formunda, cinsiyet, yaş soruları yer almaktadır.

Bağımsız Öğrenme Davranışları Ölçeği 3-5 (BÖD 3-5)

Çocukların öğrenmede öz düzenleme becerilerini ölçmek amacıyla Whitebread vd. (2009) tarafından geliştirilen ölçek Saraç, Karakelle ve Whitebread (2019) tarafından Türkçe’ye uyarlama çalışmaları yapılmıştır. Tek boyutlu ve ilk hali 22 maddeli olan ölçeğin Türkçe formunda 16 madde yer almaktadır. Her bir çocuğun sınıf içinde gözlemine dayanılarak öğretmen tarafından doldurulan ölçekte çocuğun söz konusu davranışı ne sıklıkta gösterdiği 4’lü likert üzerinden işaretleme yapılmaktadır (1=Hiçbir zaman; 4=Her zaman). Yüksek puanlara sahip çocukların öğrenmede öz düzenleme becerisinin de yüksek olduğuna işaret edilmektedir. Ölçeğin Türkçe formunda test-tekrar test güvenirliği .961, iç tutarlılık katsayısı ise .968 olarak bulunmuştur. Ayrıca özdeğeri 1’in üstünde toplam varyansın %65,590’sını açıklayan tek faktör elde edilmiştir. Bağımsız Öğrenme Davranışları Ölçeği 3-5 (BÖD 3-5)’nin Türkçe uyarlama çalışmaları kapsamındaki çalışma grubunda 6 yaş grubundan çocuklar da yer almaktadır (Saraç, Karakelle ve Whitebread, 2019). Bu araştırmada ölçme aracının iç tutarlılık katsayısı .96 olarak tespit edilmiştir.

5-6 Yaş Çocukları İçin Okula Uyum Öğretmen Değerlendirme Ölçeği

5-6 Yaş Çocukları İçin Okula Uyum Öğretmen Değerlendirme Ölçeği, küçük çocukların okula uyum becerilerini ölçmek amacıyla Ladd, Kochenfender ve Coleman (1996) tarafından geliştirilmiştir. Ölçeğin ilk halinde 27 madde 4 alt ölçek (okulu sevme alt ölçeği, işbirlikli katılım alt ölçeği, kendi kendini yönetme alt ölçeği, okuldan kaçınma alt ölçeği) bulunmaktadır. Ölçekteki her maddede öğretmenin sınıf içi gözlemine dayanılarak çocuğun söz konusu davranışı ne sıklıkta gösterdiği 3’lü derecelendirme sistemi (0=Uygun değil, 1=Bazen uygun, 2=Tamamen uygun) esas alınarak işaretlenmektedir (Birch ve Ladd, 1997).

Ölçek, öğretmen tarafından her bir çocuk için doldurulmaktadır. Yüksek puanlar okula uyum düzeyinin de yüksek olduğunu göstermektedir. Ölçek, toplam puan üzerinden veya alt ölçek puanları ayrı ayrı hesaplanarak kullanılabilir. Önder ve Gülay (2010) tarafından formun Türkçe'ye uyarlanması yapılmıştır. Yirmi beş madde ve 4 alt boyuttan oluşan ölçekte okulu sevme alt ölçeğinin iç tutarlık katsayısı .81, kendi kendini yönetme alt ölçeğinin iç tutarlık katsayısı .67, okuldan kaçınma alt ölçeğinin iç tutarlık katsayısı .73, işbirlikli katılım alt ölçeğinin iç tutarlık katsayısı .84 ve tüm ölçeğin iç tutarlık kat sayısı .70 olarak bulunmuştur (Önder ve Gülay, 2010). Bu çalışmadaki iç tutarlık katsayıları şu şekildedir: Okulu sevme alt ölçeği .71, kendi kendini yönetme alt ölçeği .78, okuldan kaçınma alt ölçeği .75, işbirlikli katılım alt ölçeği .86, tüm ölçeğin iç tutarlık kat sayısı .83 olarak hesaplanmıştır.

Verilerin Toplanması

Araştırma için ilgili Üniversitenin Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'ndan ve MEB'den gerekli izinler alınmıştır. Veri toplama sürecinde beş bağımsız anaokulundaki 6 öğretmenle birebir görüşme yapılarak ölçekler hakkında bilgi verilmiş ve öğretmenlerden gelen sorular yanıtlanmıştır. Veri toplama araçları, normal gelişim özelliği gösterip okula düzenli olarak devam eden her çocuk için okul öncesi öğretmenleri tarafından 2021-2022 eğitim öğretim yılı güz döneminde doldurulmuştur.

Veri Analizi

Araştırmanın verileri, SPSS 21.0 paket programından faydalanılarak çözümlenmiştir. Tüm değişkenler için normallik, basıklık ve çarpıklık değerleri doğrultusunda incelenmiştir. Normallik koşullarının incelenmesinde birkaç yöntem kullanılabilir (Arslan, Tunç ve Çolak, 2020). Araştırmada, bu yöntemlerden basıklık çarpıklık testi tercih edilmiştir. Bağımsız öğrenme davranışları (çarpıklık=-.146, basıklık=-.955), toplam okula uyum (çarpıklık=-1.011, basıklık= .291) ve kendi kendini yönetme alt boyutunun (çarpıklık=-.940, basıklık= .166), değerleri -1.50 ile +1.50 arasında değiştiği görülmüştür. Tabachnick ve Fidell (2013)'in görüşleri doğrultusunda bağımsız öğrenme davranışları, toplam okula uyum ve kendi kendini yönetme değişkenlerinin normal dağıldığı kabul edilerek ilişkiyi incelemek üzere parametrik testlerden olan Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı uygulanmıştır. Okula uyumun alt boyutlarından olan okulu sevme (çarpıklık=-2.517, basıklık=6.357), okuldan kaçınma (çarpıklık=-1.849, basıklık=2.787) ve işbirlikli katılım alt boyutlarının (çarpıklık=-1.736, basıklık=2.024), değerleri -1.50 ile +1.50 aralığı dışında olduğu için normal dağılım göstermediğine karar verilip, parametrik olmayan analiz tekniklerinden Spearman Sıra Farkları Korelasyon Katsayısı hesaplanmıştır. Bulgularda korelasyon katsayısı 0.30'dan küçük ise ilişkinin zayıf, 0.30-0.70 arasında ise ilişki orta düzeyde, 0.70'den büyük ise ilişkinin yüksek düzeyde olduğu kabul edilmiştir (Büyüköztürk vd., 2012; Köklü, Büyüköztürk ve Çokluk, 2007). Bulguların yorumlanmasında .01 anlamlılık düzeyi esas alınmıştır.

Araştırmanın Etik Kurul İzni

Araştırma kapsamında Sinop Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulu'ndan (Karar Tarihi: 06.07.2022; Toplantı: 04; Karar: 2022/110) etik kurul onayı alınmıştır.

BULGULAR

Okul öncesi dönem çocuklarının bağımsız öğrenme davranışları ile toplam okula uyum ve kendi kendini yönetme düzeyleri arasındaki ilişkiyi gösteren bulgular Tablo 1' de gösterilmiştir.

Tablo 1. Okul öncesi dönem çocuklarının bağımsız öğrenme davranış düzeyleri ile toplam okula uyum ve kendi kendini yönetme düzeyleri arasındaki ilişkiye yönelik pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı analizi sonuçları

Değişkenler	\bar{X}	SD	r
1. Bağımsız öğrenme davranış düzeyi	3.20	.60	-
2. Toplam okula uyum	1.80	.18	.58*
3. Kendi kendini yönetme	1.60	.36	.53*

* $p < .01$

Tablo 1' e göre okul öncesi dönem çocuklarının bağımsız öğrenme davranışı ile toplam okula uyum ($r=.58$, $p<.01$) ve kendi kendini yönetme ($r=.53$, $p<.01$) düzeyleri arasında olumlu yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Bu sonuca göre bağımsız öğrenme davranışları arttıkça/azaldıkça, toplam okula uyum düzeyleri artmakta/azalmaktadır. Benzer bir şekilde bağımsız öğrenme davranışları arttıkça/azaldıkça, kendi kendini yönetme düzeyleri artmakta/azalmaktadır.

Okul öncesi dönem çocuklarının bağımsız öğrenme davranışları ile işbirlikçi katılım, okuldan kaçınma ve okulu sevme düzeyleri arasındaki ilişkiyi gösteren bulgular Tablo 2' de gösterilmiştir.

Tablo 2. Okul öncesi dönem çocuklarının bağımsız öğrenme davranış düzeyleri ile işbirlikçi katılım, okuldan kaçınma ve okulu sevme düzeyleri arasındaki ilişkiye yönelik sperman sıralı farklar korelasyon katsayısı analizi sonuçları

Değişkenler	\bar{X}	SD	r
1. Bağımsız öğrenme davranış düzeyi	3.20	.60	-
2. İşbirlikçi katılım	1.84	.27	.50*
3. Okuldan kaçınma	1.85	.25	.15
4. Okulu sevme	1.90	.20	.29*

* $p < .01$

Tablo 2'de okul öncesi dönem çocuklarının bağımsız öğrenme davranışları ile işbirlikçi katılım ($r=.50$, $p<.01$) düzeyleri arasında olumlu yönde, orta düzeyde; bağımsız öğrenme davranışları ile okulu sevme ($r=.29$, $p<.01$) düzeyleri arasında olumlu yönde, düşük düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Bu sonuca göre bağımsız öğrenme davranışları arttıkça/ azaldıkça işbirlikçi katılım düzeyleri artmakta/azalmaktadır. Benzer şekilde bağımsız öğrenme davranışları arttıkça/azaldıkça okulu sevme düzeyleri artmakta/azalmaktadır. Aynı tabloda, küçük çocukların bağımsız öğrenme davranışları ile okuldan kaçınma düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde ilişki saptanmamıştır ($r=.15$, $p>.01$).

TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

Bulgulara göre okul öncesi dönem çocuklarının bağımsız öğrenme davranışları ile toplam okula uyum, kendi kendini yönetme, işbirlikçi katılım ve okulu sevme düzeyleri arasında olumlu yönde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Küçük çocukların bağımsız öğrenme davranışı ile toplam okula uyum, kendi kendini yönetme ve işbirlikçi katılım arasında orta düzeyde; okulu sevme ile düşük düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Bu sonuçlara göre bağımsız öğrenme davranışları arttıkça/azaldıkça, toplam okula uyum, kendi kendini yönetme, işbirlikçi katılım ve okulu sevme düzeyleri artmakta/azalmaktadır. Ek olarak, küçük çocukların bağımsız öğrenme davranışları ile okuldan kaçınma düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde ilişki saptanmamıştır. Okul öncesi dönem çocuklarının bağımsız öğrenme davranışları, okula uyum ile ilgili beş değişkenden dördü ile ilişkili bulunmuştur. Bulgular, küçük çocukların bağımsız öğrenme davranışları ile okula uyum sürecinin desteklenmesinin önemini ortaya koymaktadır. Bağımsız öğrenme olarak da ifade edilebilen öğrenmede öz düzenleme, kişinin bireysel öğrenme süreciyle ilgili uzman olmasını ifade eder (Zimmerman, 2015). Dolayısıyla çocukların öğrenme süreçlerine yönelik farkındalıklarının okula uyum süreciyle ilişkili olması beklenen bir sonuçtur. Nitekim Zimmerman (2015), öğrenmede öz düzenlenin bir iş ya da duruma yönelik becerilerin öğrenilmesi yönünde bir zihinsel yeterlilik ve performans yeterliliği olduğunu ortaya koymuştur. Araştırmanın bulguları doğrultusunda, okul öncesi eğitime başlayan çocuklarda bağımsız öğrenme davranışları arttıkça okul sürecindeki etkinliklere, rutinlere, görevlere katılım ve kendisinden beklenenleri yerine getirme açısından avantaj sağlayabilecektir. Benzer şekilde küçük çocuklar okula alıştıkça, okulu sevip, okula yönelik bağlılık geliştirdikçe bağımsız öğrenme becerileri de desteklenmiş olacaktır. Sonuçlar doğrultusunda, bağımsız öğrenme ile okula uyumun karşılıklı ilişki içinde bulunan değişkenler olduğu söylenebilir. Winne ve Hadwin (2010), bağımsız öğrenmenin öğrenme sürecindeki birçok görevi yerine getirmeyi kapsayabildiğini ifade etmektedir. Bu görevler, öğretmenler tarafından verilebildiği gibi bireysel ve grup halinde gerçekleşebilir, işbirlikçi bir grup çalışması sırasında akranlar tarafından da istenebilir (Winne ve Hadwin, 2010). Dolayısıyla okul öncesi eğitim sürecinde (tüm resmi eğitim kademelerinde olduğu gibi) okula gelişten itibaren çocuklardan beklenen çeşitli görevler bulunmaktadır. Örnek olarak yemeğe gitmeden önce elleri yıkamak, serbest oyundan ya da etkinliklerden sonra etrafı toplamak, eşyaların belli yerlere konulması gibi günlük rutinin parçası olan görevlerin yanı sıra etkinliklere göre farklılık gösterebilecek görevler de bulunmaktadır. Okula uyum süreci, bu kuralları, işleyişi öğrenmek açısından önem taşımaktadır. Süreci, kuralları, eşyaların yerlerini, öğretmenin, akranların beklentilerini öğrenen ve benimseyen çocuklar okula daha rahat uyum sağlayabilirken, bu süreçte sorun yaşayan çocukların okula uyumları zorlaşabilir. Dolayısıyla okula uyum sürecinde bağımsız öğrenme davranışları gibi bilişsel becerilere de ihtiyaç bulunmaktadır. Brenner (2022), bağımsız öğrenmenin akademik, sosyal ve duygusal alanlardaki yeterlilikleri destekleyebildiğini ifade etmiştir. Okula uyum da bilişsel, sosyal ve duygusal yönleri olan çok boyutlu bir kavramdır. Cazan (2012), araştırmasında öğrenmede öz düzenlemenin akademik öz yeterlilik ile uyumun yordayıcısı olabildiğini ifade etmiştir. Konu ile ilgili bazı araştırmacılar (Davis ve Hadwin, 2021; Park vd., 2012), öğrenmede öz düzenlemenin çocuğun genel anlamdaki iyi oluşuyla ilişkili olduğunu belirtmişlerdir. Bu bağlamda, öğrenmede öz düzenlemenin genel iyi oluş ve gelişim alanlarını çok yönlü desteklemesinin sonucu olarak okula uyumu etkileyebileceği söylenebilir. Gülay Ogelman ve meslektaşları (2022b) 5 yaş grubundan 173 çocuk ile gerçekleştirdikleri çalışmada, öğrenmede öz düzenlemenin toplam okula uyum düzeyinin %42'sini yordayabildiğini ortaya koymuştur. Caputi vd. (2012), düzenleme becerilerinin

çocukların okula uyumuyla ilişkili olabildiğini ifade etmiştir. Görüldüğü gibi araştırmanın bulgularının alan yazınla örtüştüğü söylenebilir.

Araştırmada, bağımsız öğrenme davranışlarının okuldan kaçınma değişkeni ile ilişkili olmadığı belirlenmiştir. Bu durum, okul öncesi dönemde okuldan kaçınmayı etkileyebilecek başka değişkenlerin varlığını düşündürülebilir. Nitekim Kearney, Chapman ve Cook (2005), 5-9 yaş arasındaki okul öncesi ve ilköğretime devam eden çocuklarla yaptıkları çalışmada özellikle okul öncesi dönemde okul reddinin ayrılık kaygısı, dikkat çekme güdüsü ve karşıt davranışlarla ilişkili olabildiğini belirtmiştir. Fremont (2003), okulu reddetmenin kaygı ve depresyonla ilişkili olabileceğini ifade etmiştir. Knollmann vd. (2010), konu ile ilgili araştırmalarında, bireysel ve sosyal stres kaynaklarının okuldan kaçınmaya yol açabileceğini vurgulamışlardır. Bu bağlamda, araştırmanın bulguları ve konu ile ilgili alan yazındaki çeşitli bilgiler doğrultusunda okuldan kaçınmanın bağımsız öğrenme davranışları yerine farklı değişkenlerle ilişkili olabileceği düşünülebilir.

Saraç ve Gülay Ogelman (2022) okul öncesi öğretmenlerinin sınıflarda öz düzenlemenin desteklenmesi için çocukların etkin katılımının sağlanması, bilinç farkındalığının artırılması, öğrenme süreçleri hakkında konuşulması, grup ve oyun etkinliklerine yer verilmesi, güvenli bir ortam oluşturulmasının öz düzenlemede etkili bir rol oynayacağını dile getirmişler ve birtakım önerilerde bulunmuşlardır. Bunlardan ilki güvenli bir ortamın oluşturulmasıdır. Çocukların kendini güvende hissedebileceği bir ortam hazırlanmasının yanı sıra öğretmenin, çocukların sosyal duygusal ihtiyaçlarının farkında olması, düşüncelerine saygı göstermesi, çocuk-öğretmen etkileşiminin ön planda olması, olumlu bir sınıf ikliminin oluşturulması bağımsız öğrenme davranışlarının sergilenmesine yardımcı olacaktır (Merritt vd., 2012). Buna ek olarak öğretmenler sınıfın düzeni ve kuralları hakkında çocuklarla karar alabilir, etkinlikleri seçebilir, seçimleri sonunda zorlandıkları veya kolay buldukları durumlar üzerine fikir alışverişinde bulunabilirler. Çocuk -çocuk etkileşiminin yüksek olduğu, iş birliğinin yapıldığı küçük grup etkinliklerinin öz düzenleme becerisinin gelişmesine daha çok fırsat verdiği (Timmons vd., 2016) sınıf ortamında oynanan oyunlarda öğretmenin müdahale etmediği, akranları ile oyun oynama fırsatı verilen çocukların öz düzenleme becerilerinin daha yüksek olduğu söylenebilir (Whitebread vd., 2009). Bu doğrultuda küçük grup etkinliklerine, akranları ile oyun oynama sürecine çocukların dâhil edildiği, öğretmenin çocukların oyununa katılımı söz konusu olduğunda ise öğretmenin sürece müdahale etmemesine özen gösterilmelidir. Çocukların öğrenme süreçlerinde açık uçlu sorular yöneltilerek akıl yürütmelerini, birlikte karar vermelerini sağlayan iş birliği içinde oldukları çalışmalara yer verilerek çocukların çıkarmış olduğu üründen ziyade sürece ve çocukların çabaları üzerine durulabilir. Çocukların odaklanıp dikkat sürelerini arttıracak vücut duruş egzersizleri, nefes çalışmalarının yanı sıra bir nesne veya bir olaya odaklanmasını sağlayacak dikkatini sürdürebileceği etkinliklere daha çok yer verilebilir (Thierry vd., 2016). Bağımsız öğrenme davranışları hem bilişsel hem de sosyal gelişim yönünden önemli olup program içerisinde desteklenmesi elzemdir.

Araştırmanın bulguları doğrultusunda toplam okula uyum düzeyi ile okula uyum değişkenlerinin bağımsız öğrenme davranışları ile ilişkili olduğu görülmektedir. Bu bağlamda okul öncesi öğretmenlerine ve yöneticilerine yönelik bağımsız öğrenme davranışları ve okula uyum süreci ile ilgili seminerler ve hizmet içi eğitimler düzenlenebilir. Bağımsız öğrenme davranışlarının yanı sıra okula uyum sürecinin kolaylaşması için sadece okulların açıldığı hafta değil okullar açılmadan önce ve sonraki süreçlerde bireysel farklılıkları da dikkate alarak uzun soluklu bir yapılandırma süreci olmalıdır. Özellikle farklı sosyo-ekonomik durumdaki ve dezavantajlı bölgede yaşayan

çocukların gittiği okullara yönelik fırsat eşitliğini sağlayacak hizmetlerin sağlanması önemlidir (Başaran vd., 2014). Bu süreçte okul, öğretmen ve veliler arasında disiplinler arası çalışmalar, uygulamalar ve erken müdahale programlarına yer verilebilir. Bağımsız öğrenme davranışlarının okul öncesi dönem çocuklarının gelişim alanı üzerindeki etkilerine yönelik araştırmalar yapılabilir. Bağımsız öğrenme davranışlarına yönelik farklı değişkenlerle ilişkilendirildiği boylamsal ve kesitsel çalışmalara yer verilebilir.

Bu çalışma okul öncesine devam eden 106 çocukla ilgili öğretmen görüşleriyle sınırlıdır. Ayrıca okula uyum düzeyinin bağımsız öğrenme davranışları olmak üzere tek değişkenle ilişkisi ele alınmıştır. Ek olarak okula uyum değişkeni dört alt boyut ile incelenmiştir. Bu sınırlılıklar doğrultusunda, sonraki çalışmalardan okula uyumun farklı değişkenlerle ilişkisi ele alınıp çalışma grubu artırılabilir. Okula uyum düzeyini tespit etmede sadece öğretmen görüşü değil buna ek olarak anne baba ve çocuk görüşleri ile gözlem gibi farklı tekniklere yer verilebilir. Okula uyumsuzluğu azaltma noktasında deneysel çalışmalara yer verilip sadece okul öncesi dönemi değil ilköğretime yansıtacak etkilerini ele alan çalışmalar çoğaltılabilir (Gülay, 2011). Özellikle COVID 19 sonrasında öğretmenlerin çocuklarla ilişkisi başta olmak üzere çocukların ruhsal sağlık ve duygusal iyi oluşlarını, desteklemek gerekmektedir (Gülay Ogelman ve Amca Toklu, 2022). Okul öncesi dönem çocuklarının okula hızlı bir şekilde uyum sağlayabilme, bağımsız öğrenme davranışlarını geliştirebilme, dikkati yoğunlaştırabilme, duyguları düzenleyebilme noktasında öğretmenlere, anne-babalara destek sunulması ve erken müdahale programlarının uygulanması son derece önemlidir. Okula uyum sürecinde öğretmenlerin çocukların her gelişim alanından ihtiyaçlarının farkında olup çocukların kendilerini değerli hissetmeleri yönündeki yaklaşımları ve tutumları sınıfa aidiyet sürecini kolaylaştıracaktır (Durmuşoğlu Saltalı ve Erbay, 2020). Öğretmen her bir çocuğa eşit fırsat sunarak tüm çocuklara ayrı ayrı vakit ayırabilir ve olumlu davranışların sergilenmesi noktasında kukla, drama çalışmalarına ağırlık verilerek çocukların süreç bazında okula uyumu kolaylaşmasına olanak veren etkinlikleri artırabilir. Sınıf içi/dışı etkinliklerin yanı sıra bağımsız öğrenme davranışlarının desteklenmesi için aile katılım çalışmalarına düzenli olarak yer verilebilir. Sadece okul değil ev ortamında da bağımsız öğrenme davranışlarını ve okula uyum sürecinde çocuklarını nasıl destekleyebileceklerine dair anne babalara rehberlik yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Arabacıoğlu, B., & Bağçeli Kahraman, P. (2021). Okul öncesi dönem çocuklarının okula uyum düzeyleri ve ebeveyn tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 25(1), 175-192.
- Arslan, A. K., Tunç, Z. & Çolak, C. (2020). Normal dağılıma uygunluğu değerlendirmek için açık kaynak web tabanlı yazılım: normal dağılımı inceleme yazılımı. *Fırat Tıp Dergisi*, 25(2), 62-68.
- Bağçeli Kahraman, P. (2018). Okul öncesi dönem çocuklarının okula uyum sürecine ilişkin anaokulu öğretmenlerinin ve annelerinin görüşleri. *Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi*, 2(1), 3-20.
- Başaran, S., Gökmen, B., & Akdağ, B. (2014). Okul öncesi eğitimde okula uyum sürecinde öğretmenlerin karşılaştığı sorunlar ve çözüm önerileri. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2014(2), 197-223.
- Birch, S. H., & Ladd, G. W. (1997). The teacher-child relationship and children's early school adjustment. *Journal of School Psychology*, 34(1), 61-79.
- Brenner, C. A. (2022). Self-regulated learning, self-determination theory and teacher candidates' development of competency-based teaching practices. *Smart Learning Environments* 9(3). <https://doi.org/10.1186/s40561-021-00184-5>.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2012). *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri* (13. basım). Pegem Akademi.
- Caputi M., Lecce S., Pagnin A. & Banerjee R. (2012). Longitudinal effects of theory of mind on later peer relations: The role of prosocial behavior. *Developmental Psychology*, 48(1), 257-270. <https://doi.org/10.1037/a0025402>
- Cazan, A. M. (2012). Self regulated learning strategies – predictors of academic adjustment. *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 33, 104-108. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.01.092>
- Cook, K. D., Dearing, E. & Zachrisson, H. D. (2017). Information sharing between teachers and early education programs during school entry in Norway: associations with children's school adjustment and success in the first year. *International Journal of Child Care and Education Policy volume (ICEP) 11*, Article 14. <https://doi.org/10.1186/s40723-017-0039-5>
- Davis, S. K., & Hadwin, A. F. (2021). Exploring differences in psychological well-being and self-regulated learning in university student success. *Frontline Learning Research*, 9(1), 30-43. <https://doi.org/10.14786/flr.v9i1.581>
- Durmuşoğlu Saltalı, N. & Erbay, F. (2020). Öğretmen çocuk ilişkisi ve okula uyum. H. Gülay Ogelman (Ed.), *Yaşamın ilk yıllarında okula uyum* (s. 75-108). Eğiten Kitap.
- Erbay, F., & Durmuşoğlu Saltalı, N. (2020). Okul öncesi dönem çocuklarının okul hazırbulunuşluklarının yordayıcısı olarak sosyal bağımsızlık. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 16(31), 4138-4155.
- Erten, H. (2012). *Okul öncesi eğitime devam eden 5-6 yaş çocuklarının sosyal beceri, akran ilişkileri ve okula uyum düzeyleri arasındaki ilişkilerin izlenmesi*. (Tez No: 322435) [Yüksek lisans tezi. Pamukkale Üniversitesi.] YÖK Tez Merkezi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Fremont, W. (2003). School refusal in children and adolescents. *American Family Physician*, 68(3), 1555-1561.
- Gülay, H. (2011). 5-6 yaş grubu çocuklarda okula uyum ve akran ilişkileri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(36), 1-10.

- Gülay Ogelman, H., & Amca Toklu, D. (2022). Covid-19 sürecinde okul öncesi dönem çocuklarının öğretmenleriyle ilişkilerinin okula uyum üzerindeki etkisi. *International Journal of Educational Spectrum*, 4(1), 1-12.
- Gülay Ogelman, H., Önder, A., Seçer, Z. & Erten, H. (2013). Anne tutumlarının 5-6 yaş çocuklarının sosyal becerilerini ve okula uyumlarını yordayıcı etkisi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 29, 143-152.
- Gülay Ogelman, H., Saraç, S., Kahveci, D., & Akdoğan, S. (2022a). Akran şiddetine maruz kalma ve öğrenmede öz düzenleme değişkenleri açısından okul öncesinde okula uyum. *Ulusal Eğitim Akademisi Dergisi* 6(1), 102-112.
- Gülay Ogelman, H., Amca Toklu, D., Kahveci, D. & Akdoğan, S. (2022b). Okul öncesi dönem çocuklarının bağımsız öğrenme davranışlarının sosyal konum değişkenleri üzerindeki yordayıcı etkilerinin incelenmesi. *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 9(1), 170-184.
- Heckman J. J., Moon S. H., Pinto R., Savelyev P.A. & Yavitz A. (2010). The rate of return to the HighScope Perry Preschool Program. *Journal of Public Economics*, 94(1-2), 114-128.
- Ishimoto Y., Yamane, T., Matsumoto, Y., Takizawa, Y., & Kobayashi, K. (2022). The impact of gender differences, school adjustment, social interactions, and social activities on emotional and behavioral reactions to the COVID-19 pandemic among Japanese school children. *SSM Mental Health*. 2, Article 100077. <https://doi.org/10.1016/j.ssmmh.2022.100077>
- Jacob, L., Benick, M., Dörrenbacher, S., & Perels, F. (2020). Promoting self-regulated learning in preschoolers. *Journal of Childhood, Education & Society*, 1(2), 116-140.
- Karasar, N. (2015). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Nobel Yayınları.
- Köklü, N. Büyüköztürk, Ş., & Çokluk, Ö. (2007). *Sosyal bilimler için istatistik* (2. Baskı). Pegem Akademi.
- Kearney, C. A., Chapman, G., & Cook, L. C. (2005). School refusal behavior in young children. *International Journal of Behavioral Consultation and Therapy*, 1(3), 216-222.
- Knollmann, M., Knoll, S., Reissner, V., Metzelaars, J., & Hebebrand, J. (2010). School avoidance from the point of view of child and adolescent psychiatry. *Dtsch Arztebl Int*. 107(4), 43-49.
- Ladd, G. W., Kochenderfer, B. J., & Coleman, C. C. (1996). Friendship quality as a predictor of young children's early school adjustment. *Child Development*, 67(3), 1103-1118.
- Livingston, K. (2012). Independent Learning. In N. M. Seel (Ed.), *Encyclopedia of the sciences of learning* (pp. 1526-1529). Springer.
- Merritt, E. G., Wanless, S. B., Rimm-Kaufman, S. E., Cameron, C., & Peugh, J. L. (2012). The contribution of teachers' emotional support to children's social behaviors and self-regulatory skills in first grade. *School Psychology Review*, 41(2), 141-159.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2022a). 2022-2023 Okul Öncesi Eğitim Okula Uyum Rehberi. Temel Eğitim Genel Müdürlüğü. http://tegm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2022_08/31121627_Okul_Oncesi_Egitim_Uyum_Rehberi.pdf
- Milli Eğitim Bakanlığı (2022b). 3-5 yaş grubunda okullaşma oranı %48'e yükseldi. <https://www.meb.gov.tr/3-5-yas-grubunda-okullasma-orani-48e-yukseldi/haber/25068/tr>
- Önder, A. & Gülay, H. (2010). Reliability and validity of the Teacher Rating Scale of School Adjustment for 5-6 years of children. *International Online Journal of Educational Sciences*, 2(1), 204-224.
- Öztürk, M. (2022), The effect of self-regulated programming learning on undergraduate students' academic performance and motivation, *Interactive Technology and Smart Education*, 19(3), 319-337.

- Panadero E. (2017). A review of self-regulated learning: Six models and four directions for research. *Frontiers Psychology*, 8, Article 422. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2017.00422>
- Park, S., Holloway, S., Arendtsz, A., Bempechat, J., & Li, J. (2012). What makes students engaged in learning? A time-use study of within- and between-individual predictors of emotional engagement in low-performing high schools. *Journal of Youth and Adolescence*, 41(3), 390-401. <https://doi.org/10.1007/s10964-011-9738-3>
- Sadi Ö, & Uyar, M. (2013). The relationship between self-efficacy, self-regulated learning strategies and achievement: a path model. *Journal of Baltic Science Education*. 12(1), 21-33.
- Saraç, S., & Gülay Ogelman, H. (2022). *Bağımsız öğrenen çocuklar*. Yeni İnsan Yayınevi.
- Saraç, S., Karakelle, S., & Whitebread, D. (2019). Okul öncesi çocuklar için bağımsız öğrenme davranışları ölçeği 3-5 (BÖD 3-5): Türkçe Formu için Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması. *İlköğretim Online*, 18(3), 1093-1106.
- Shuy, T., OVAE, & TEAL Staff, (2010). *Self regulated learning*. TEAL Center Fact Sheet No. 3, 1-3. https://lincs.ed.gov/sites/default/files/3_TEAL_Self%20Reg%20Learning.pdf
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistic* (6th ed.). Pearson.
- Thierry, K. L., Bryant, H. L., Nobles, S. S., & Norris, K. S. (2016). Two-year impact of a mindfulness-based program on preschoolers' self-regulation and academic performance. *Early Education and Development*, 27(6), 805-821.
- Timmons, K., Pelletier, J., & Corter, C. (2016). Understanding children's self-regulation within different classroom contexts. *Early Child Development and Care*, 186(2), 249-267.
- Whitebread, D., Coltman, P., Jameson, H., & Lander, R. (2009). Play, cognition and self-regulation: What exactly are children learning when they learn through play? *Educational and Child Psychology*, 26(2), 40-52.
- Whitebread, D., Coltman, P., Pasternak, D. P., Sangster, C., Grau, V., Bingham, S., ... Demetriou, D. (2009). The development of two observational tools for assessing metacognition and self regulated learning in young children. *Metacognition and Learning*, 4(1), 63-85.
- Winne P. H., & Hadwin A. F. (2010). Self-regulated learning and socio-cognitive theory. In P. Penelope, B. Eva, B. McGaw (Eds.), *International encyclopedia of education* (pp. 503-508). Elsevier.
- Yalçın, V. (2016). *Okul öncesi dönem çocuklarının okula uyum süreci ile ebeveynlerinin çocuk yetiştirme tutumları arasındaki ilişki*. (Yayın No:438268) [Yüksek lisans tezi. Anadolu Üniversitesi.] YÖK Tez Merkezi. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Yoon, H. J. (2011). The development and validation of the assessment of human agency employing Albert Bandura's human agency theory. (Publication No. 3483753) [Doctoral dissertation, The Pennsylvania State University] ProQuest Dissertations & Theses Global. <https://www.proquest.com/dissertations-theses/development-validation-assessment-human-agency/docview/902174568/se-2>
- Zimmerman, B. J. (2002). Becoming a self-regulated learner: An overview. *Theory Into Practice*, 41(2), 64-70.
- Zimmerman, B. J. (2015). Self-regulated learning: Theories, measures, and outcomes. In J. D. Wright (Ed.), *International encyclopedia of the social & behavioral sciences* (pp. 541-546). Elsevier.

Etik Onay

“Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Bağımsız Öğrenme Davranışlarıyla Okula Uyumları Arasındaki İlişkilerin incelenmesi” başlıklı çalışmanın yazım sürecinde bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamış, karşılaşılabilecek tüm etik ihlallerde “Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi ve Editörünün” hiçbir sorumluluğunun olmadığı, tüm sorumluluğun yazarlara ait olduğu ve çalışmanın herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiş olduğu bu çalışmanın yazarları tarafından taahhüt edilmiştir.

Araştırmanın Etik Kurul İzni

Araştırma kapsamında Sinop Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulu’ndan (Karar Tarihi: 06.07.2022; Toplantı: 04; Karar: 2022/110) etik kurul onayı alınmıştır.